

Κ Ρ Ι Μ Α

Με τὸ θάνατο τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου ἔχασαν τὰ γράμματα ἔναν ἀπὸ τοῦς πιὸ ἀ-
γνοῦς δουλευτάδες τους. Χωρὶς νὰ κάνει θό-
ρυθο, ἐπαναστατικὸς, μὰ σεμνὸς, σιμώνοντας
πάντα μ' εὐλάβεια τὴν τέχνη, καὶ μ' εὐλάβεια
τοῦς τεχνίτες, ἐδούλευε τὸ στίχο καὶ τὴν πρό-
ζα μὲ θέρμη, καὶ σπάνια μαστοριά: πηγαία καὶ
ἄμεσα γεννημένη ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴ φύση, ἡ
ποίησι τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου θὰ μπορούσε
νὰ βρεῖ πολὺ περισσότερη ἀναγνώριση ἀπὸ
τοῦς πολλοὺς καὶ ἀπὸ τοῦς λίγους, ἂν ὁ ποιη-
τὴς εἶχε καὶ ἐκείνη τὴν ἄλλη τέχνη, τὴν κα-
θόλου ποιητικὴ, πὸ φτιάκει γλήγορα σπουδαί-
ους τοῦς ἀνθρώπους στὸν κόσμο τοῦτο.

Μὰ οὔτε ἔτοιμος εἶμαι, οὔτε σκοπὸν ἔχω
σήμερα νὰ γράψω γιὰ τὸ ἔργο τοῦ χαμένου μου
φίλου. Γιὰ μέναν ἦταν ὁ ἀγνὸς τραγουδιστὴς
τῆς ζωῆς καὶ τῆς πλάσης, ὁ γνήσιος Ρω-
μιὸς τραγουδιστὴς, καὶ ὁ καλὸς φίλος. Ἦτανε
γιὰ μένα ἀκόμα ὁ γιὸς τοῦ ἀλησμόνητου φίλου
μου. Ὑστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Δημήτρη
Ταγκόπουλου, τὸν Πάνο τὸν ἀντίκρυζα σὰ δι-
κὸ μου γιό. Πῶς νὰ μὴ πενθήσω μέσα στὴν καρ-
διά μου γιὰ τὸ χαμὸ του:

«Γλυκιά ἡ ζωὴ, χαρὰ ἡ ζωὴ, χαρὰ τὸ
φῶς πὸ λάμπει.» Ἔτσι τραγουδοῦσε τὴν ἀνοι-
ξη, ἔτσι ἐνιωθε τὴ ζωὴ, ἔτσι ἐβόλεπε τὸ φῶς.
Πάνω ἀπὸ τὸν πόνο πὸν δὲ θὰ δοῦμε πιά τὴν
ἀγαπητὴ του μορφὴ καὶ πὸν δὲ θὰκούσουμε
πιὰ τὸ γκαρδικὸ του τραγοῦδι, ἕνας ἄλλος πό-
νος πὸ δυνατός μὰς κυριεύει, ἔταν συλλογιό-
μαστε πῶς ἐστέρησε ἡ ζωὴ τοῦ νέου ἀνθρώπου,
πὸν γι' αὐτὸν ἦταν «γλυκιά ἡ ζωὴ, χαρὰ ἡ ζω-
ή» (Ὅταν πεθαίνει ὁ κουρασμένος, ὁ ἀπελπισ-
μένος, ὁ γερασμένος, λέμε: ἤτύχασε. Ὅταν ἀ-
κούσαμε τὸ θάνατο τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου,
εἴπαμε, ὅσοι τὸν ξέραμε: κρίμα.

Τελειώνοντας ἔχω νὰ κάνω μιὰ πρόταση
στοῦς φίλους του. Νὰ φροντίσουμε νὰ δγάσουμε
ἕνα ἀκαμνηστικὸ τόμο, μὲ ἐκλογὰς ἀπὸ τὸ ἔργο
του. Μιὰ ὄραία πλούσια ἐκδόση. Ἔτσι θὰ τι-
μήσουμε τὴ μνήμη του πιὸ καλά. Καὶ ἔτσι θὰ
κάνουμε γνωστὸ σὲ περισσότερο κόσμο ἕνα ὡ-
ραίο ἔργο, πὸν ἡ σεμνότητα καὶ μετριοφροσύ-
νη τοῦ ποιητῆ δὲν τὸ ἄφησε ἴσαμε τίποτα νὰ
ἐκτιμηθῇ καὶ νὰ ἀγαπηθῇ ὅσο τοῦ ἀξίζει.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΠΑΝΟΣ ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Σου δόθη ἡ χάρι, νὰ γεννᾷς τὸ λυρικὸ τραγοῦδι:
δρῶσάτο, πράσινο, εὖροσμο, καθὼς ἀπὸ τὴ γῆ
νερόχαρου περιβολιστοῦ γεννιέται: τὸ λουλοῦδι
στοῦ Ἀπρίλη τὴν ἀγῆ.

Μιὰ ξεγνοιασιά λεβέντικη σὲ τράβαε νὰ τὴ ζήσης
ἢ σὰν παιχιδι: ἀθλητικὸ ἢ σι' ἄργανα τὴ ζωὴ
Μὲ τὴ γοργάδα τοῦ ἀχουρου στὴν ἀγκαλιά τῆς
(φύσης
πάει ὁ καρπὸς νὰ κατῆ.

Σου ἀνοίγ' ἡ ἀγάπη ξέστηθη, τὰ χέρια νὰ σὲ
(κλείση
σὲ καρτερὰ ἀντιστόλι: του στὸν κόσμο ἕνα παιδί
Χάρου ἦταν μῆνυμα, οὐρλισμαζ τὸ χρωπὸ με-
(θύσι
καὶ ξόδι σου ἡ ὠδή!

Ἄν μένη κάτι ἀνθρώπινο καί στὸ μυστήριον πέτρα
πίσω ἀπ' τὸ μῆνυμα ἂν ὕστερα καὶ ἄλλη ζωὴ ξεσπᾷ
στον κάτω κόσμο ἂν πᾶς, καρδιά, καὶ ἂν ὁ ἴσ-
(κιος τοῦ πατέρα
ψυχῆ, καὶ ἂν ἀγαπᾷ
στοῦ ἄδη τὸ συναπάντημα καὶ σφιχταγκαλιᾶσ-

(μένοι
καὶ οἱ δυὸ σὰ νὰ εἶστε ἕνα κορμί, θὰ κλάψε-
(τε γερά,
θὰ λέτε: ἀπάνου, κάτω, ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ζυ-
μωμένη
παρὰ μὲ σφοδρά.

ΛΙΑΝ Μ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΣΜΥΡΝΙΩΤΙΚΑ

ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

τοῦ Πάνου Ταγκοπούλου,
πὸν τόσον ἀγάπησε τὴ ζωὴ τῆς Σμύρνης.

Παιχνιδιάτορα, ν' ἀλλάξης τὸν σκοπὸ,
πὸν τὸν σέρνεις στὴν τεχνίτρα δοξαριά σου:
τὸν καμὸ μου, γιὰ τὰ μάτια π' ἀγαπᾷ,
μὴ τὸν γνέθεις στὴν ἀνέμη τῆς καρδιάς σου.

Τῆς τουρκάλας τὸ τραγοῦδι, παθιακὸ
καὶ ὅσο νᾶναι: καὶ ὅσο ἂν κλαίη καὶ θρηνηί,
τί γιὰ μένα: Ἐγὼ τὸ θέλω γκαρδικὸ
σ' τῆς γλυκαίᾶς μου ρωμηροπούλας τὴ φωνή.

Ταμπαρόριζες καὶ ἄνθοι καὶ γιασαμιὰ
στὸ περδὸλι: τὸ σμυρνιώτικο περίσσια:
καὶ τριαντάφυλλο—μ' ἀγκάθια!—καὶ ἡ Σμυρνιά.
μὰ ὄχι κόκκινος λαλὸς στὰ κυπαρίσσια.

Παιχνιδιάτορα, ν' ἀλλάξης τὸν σκοπὸ
καὶ γιανιώτικο τραγοῦδι: ἀρχίνα μόνο.
Φθάνει ὁ πόνος μου γιὰ κείνη π' ἀγαπᾷ,
μὴ διπλώνεις τὸν μὲ τῆς σκλαδικῆς τὸν πόνο...

ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Ἀνέκδοτο)